Beleidsplan water & klimaatadaptatie Sittard-Geleen

Raadsdiscussie 11-02-2021

Agenda

1. Introductie beleidsplan water & klimaatadaptatie
2. Ophalen ideeën en meningen
   - Beheer van de waterketen
   - Klimaatadaptatie:
     - Wateroverlast
     - Hittestress
     - Droogte
     - Gevolgen overstromingen
   - Rol bewoners en bedrijven
3. Het vervolg

Beleidsplan water & klimaatadaptatie

Onze planstructuur

1. Beleidsplan — Geeft richting aan de werkzaamheden in de waterketen
2. Beheerplan — Beschrijft op hoofdlijnen de benodigde werkzaamheden aan de waterketen
3. Projectenplan — Benoemt de projecten die de komende jaren worden uitgevoerd
4. Kostendekkingplan — Laat zien wat er nodig is om de beschreven projecten uit te voeren

Planperiode

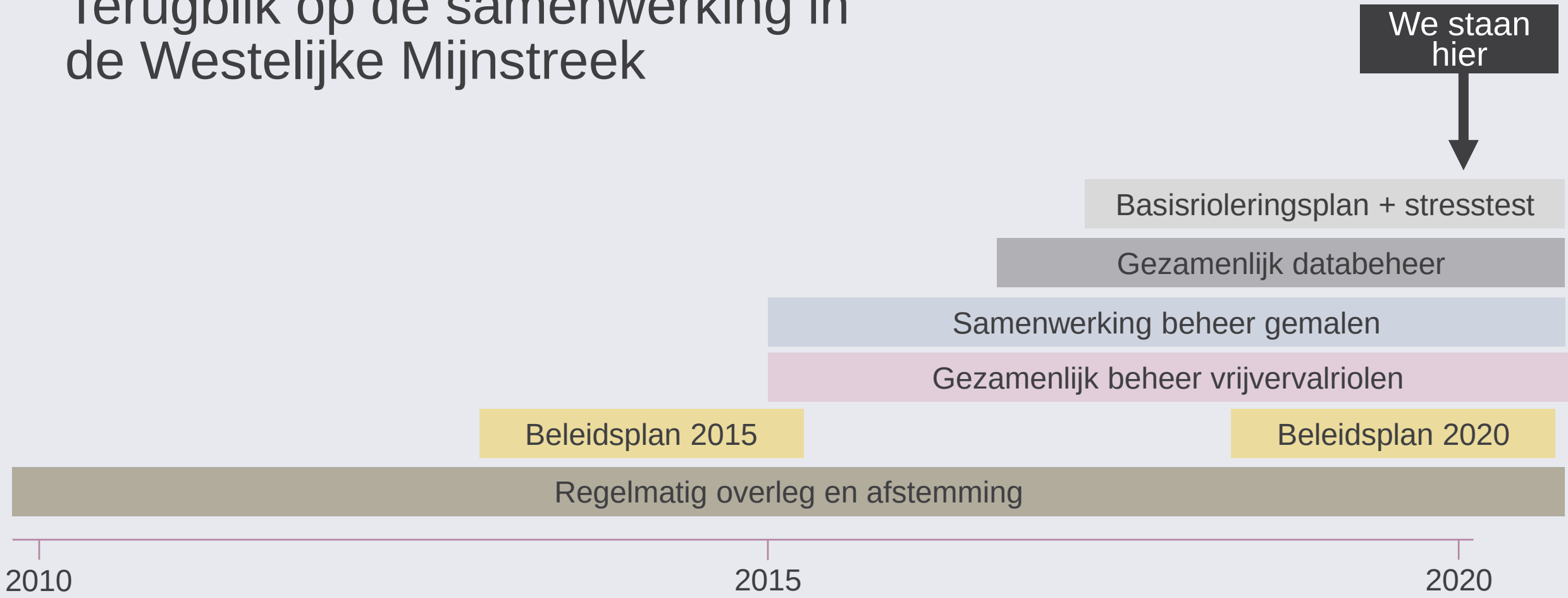
De huidige plannen lopen van 2015 tot en met 2020.

Beheer van de waterketen in Sittard-Geleen

Enkele onderdelen van de waterketen	Aantal
Kolken	30.000 stuks
Vrijvervalriool	583 kilometer
- gemengd riool	462 kilometer
- vuilwaterriolen, hemelwaterriolen en andere riolen	121 kilometer
Gemalen	82 stuks

Alle onderdelen moeten worden gereinigd, geïnspecteerd, gerepareerd en vervangen. Het grootste deel van de rioleringsuitgaven gaat hieraan op. Afgelopen jaren is er veel vervangen, maar de komende jaren komt er ook veel op ons af. De hoeveelheid werk neemt toe.

Terugblik op de samenwerking in de Westelijke Mijnstreek

Samenwerking voortzetten

Doelen behouden

De samenwerking heeft de afgelopen 10 jaar zijn doelen bereikt, dat willen we behouden. Nieuwe onderwerpen zijn opgekomen, die willen we meenemen. Doelen blijven:

- Kosten besparen, kwaliteit verhogen en kwetsbaarheid verlagen
- Behouden en verbeteren van de (afval)waterketen

Nieuwe doelen zijn opgekomen

Door veranderingen in de samenleving komen er doelen bij:

- Klimaatbestendig maken van de Westelijke Mijnstreek
- Samen met de omgeving uitvoeren van werkzaamheden aan de waterketen

Financiën

Huidige rioolheffing

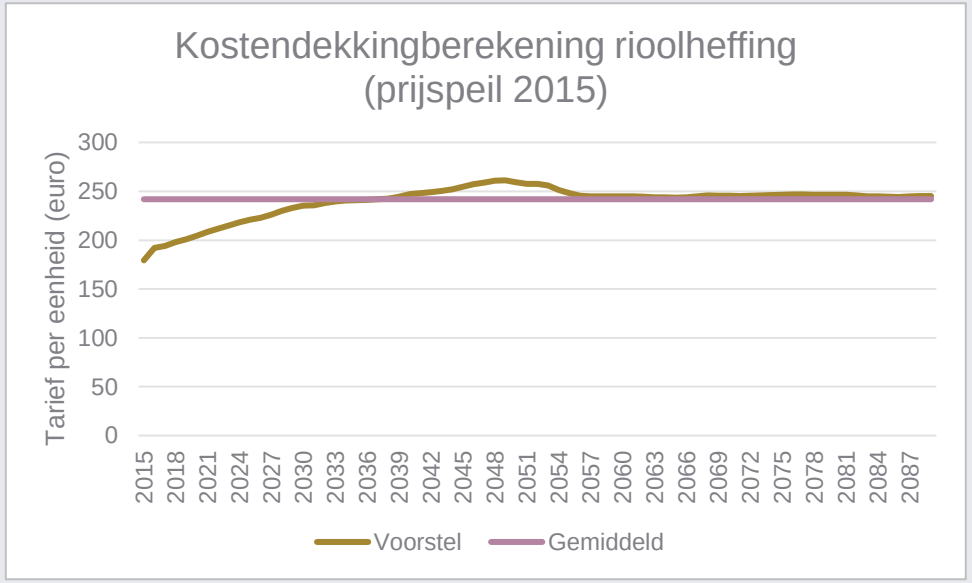
€ 185,20 per perceel

Verwachting Beleidsplan 2015-2020

€ 204,57 per perceel

Klimaatadaptatie, energietransitie, circulair

Nieuwe thema’s en daarom niet meegenomen in vorige kostendekkingberekening.

Klimaatadaptatie

Afgelopen jaren is Sittard-Geleen al vaak getroffen

Nieuws

Noodweer: vooral Meerssen en Sittard-Geleen hard getroffen

Lody Trepels - Geplaatst op dinsdag 22 mei 2018 - 18:09

Speeltuinen in Sittard-Geleen voorbereid op hete dagen

22-07-2019 om 16:26 door Martine Zwets

Print

Afbeelding: Annemiek Mommers

Sittard en Geleen hard getroffen door noodweer, brandweer richt actiecentra in

22-05-2018 om 17:51 door Redactie

Print

Nieuws

Droogte jaagt rioolratten Sittard-Geleen naar boven

Arthur Hubers - Geplaatst op woensdag 18 juli 2018 - 13:09

HEMA in centrum Sittard

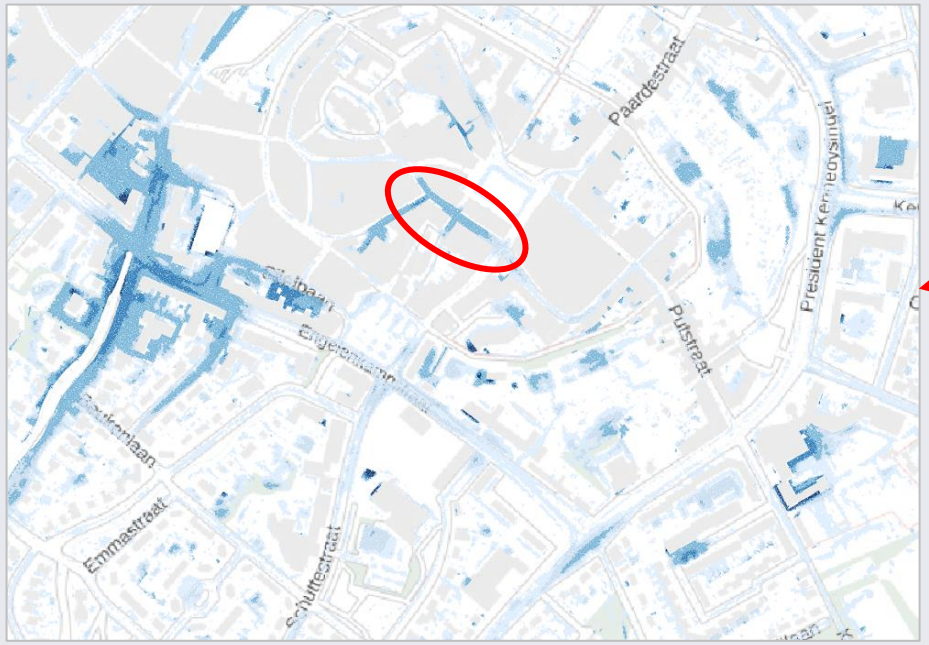

Omgeving Baandert

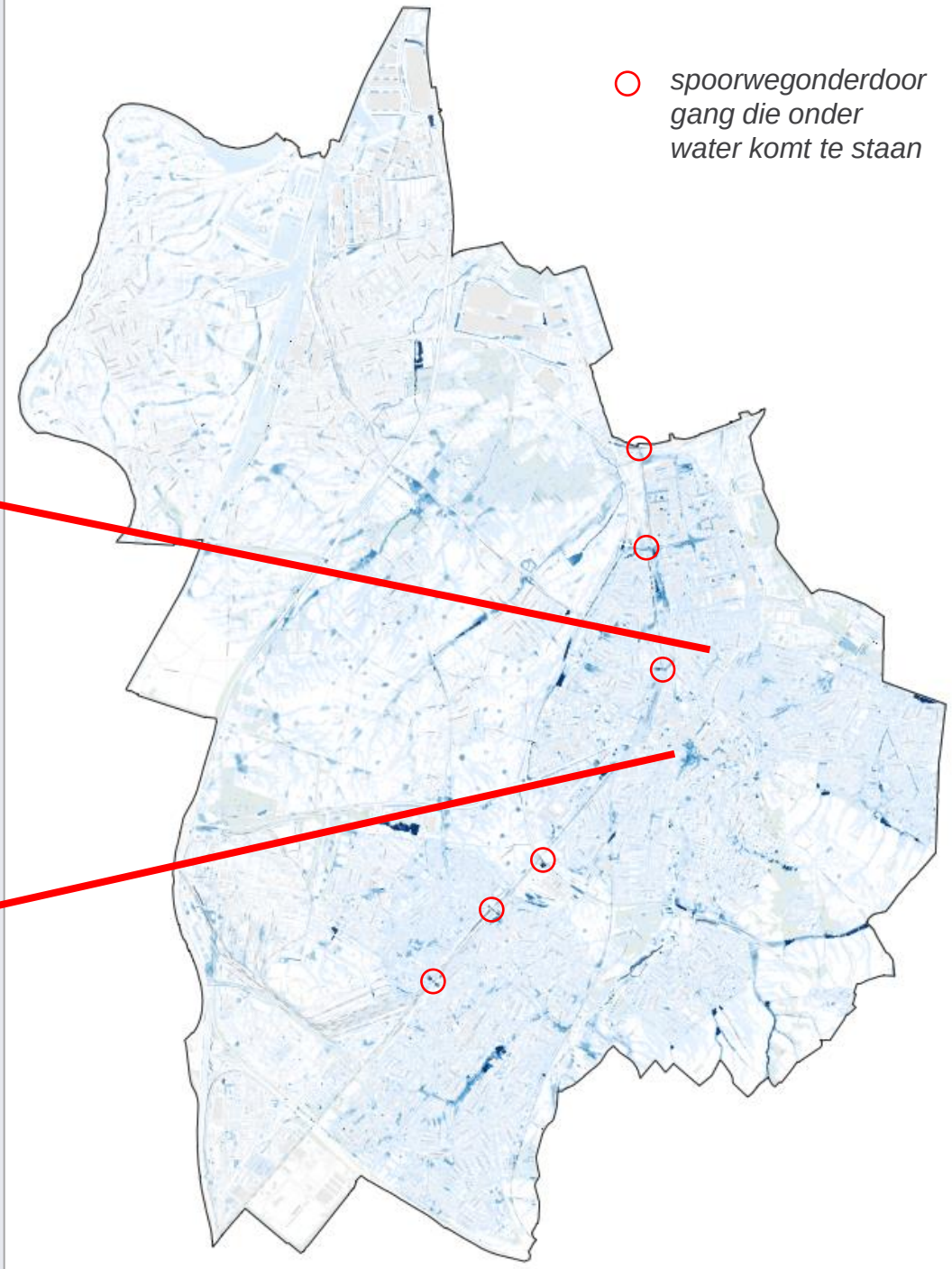
Gevolgen van zo’n bui (T=100)

Omgeving Baandert

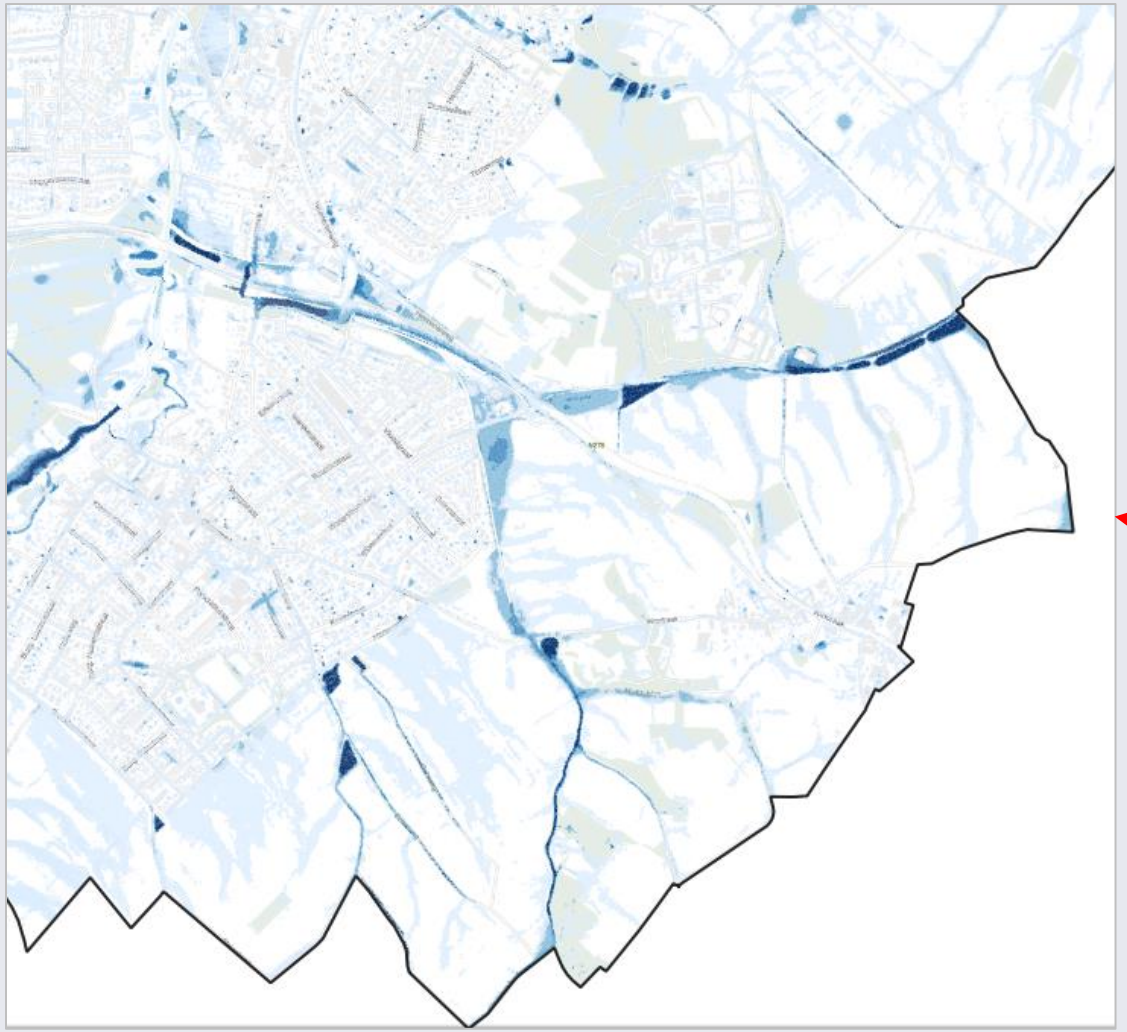

HEMA in centrum Sittard

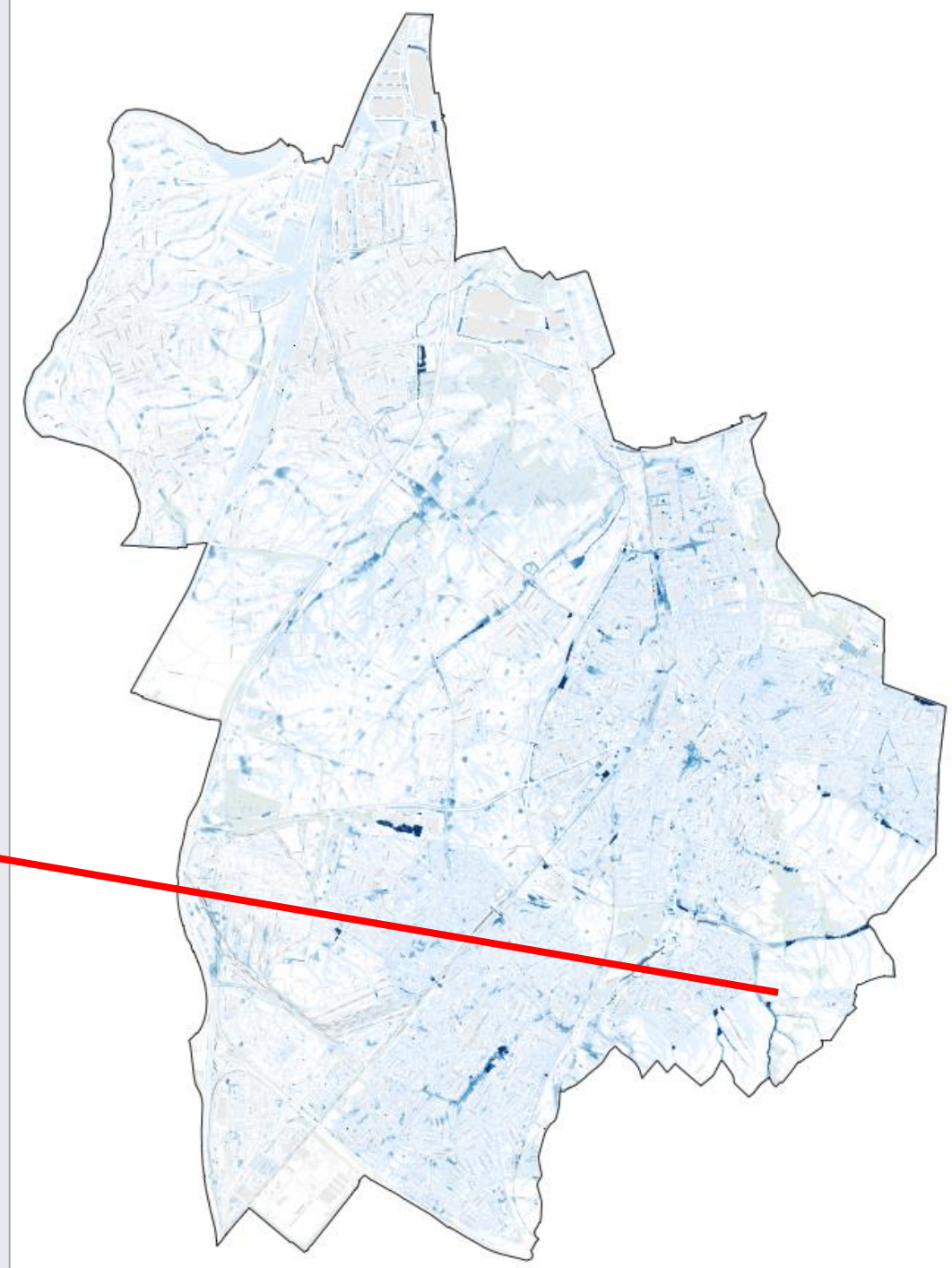

spoorwegonderdoor gang die onder water komt te staan

Afstroming vanuit buitengebied

Omgeving Windraak

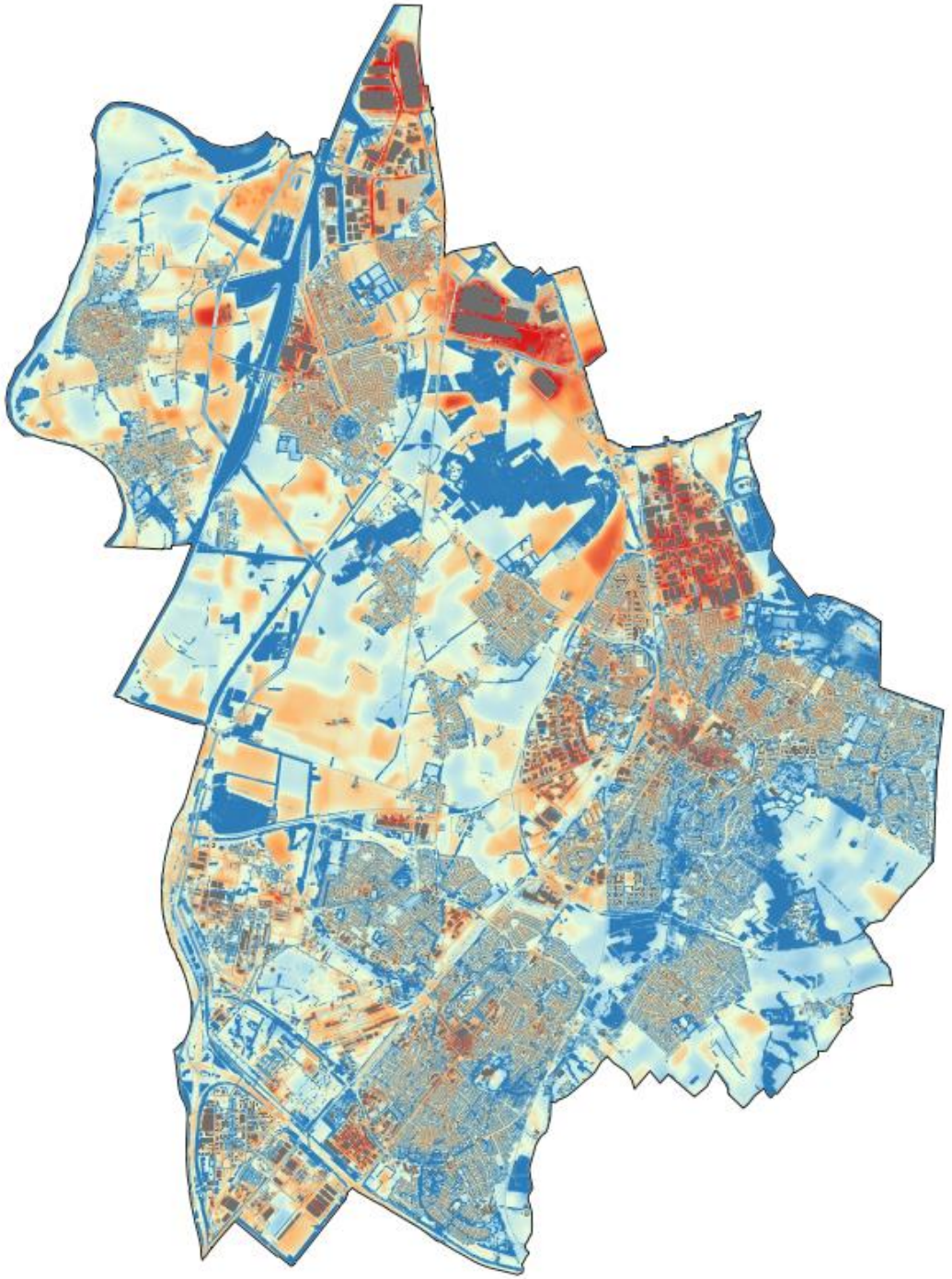
Hittestress

Warme gebieden

- Industriegebieden/bedrijventerreinen
- Stadscentra
- Woonwijken met veel verharding en weinig groen

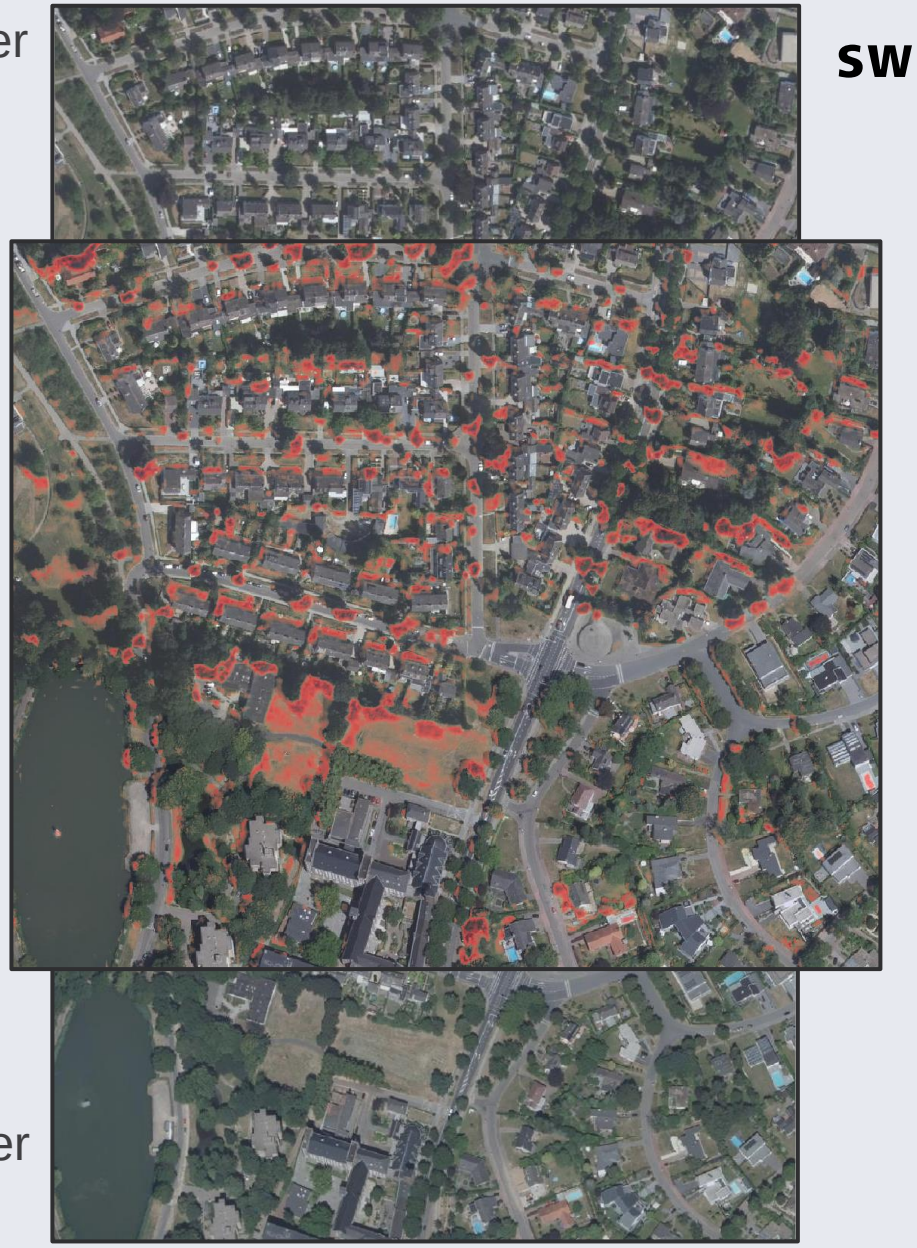
Koele gebieden

- Buiten bebouwde kom
- Wijken met veel groen

Droogte

Zomer 2017

Zomer 2018

Grondwaterstanden

Bijna overal enkele meters onder maaiveld. Droogte heeft daarom een beperkt effect op de grondwaterstanden. Alleen in gebied rondom beken en de Maas staan de grondwaterstanden hoger en kan droogte dus meer invloed hebben.

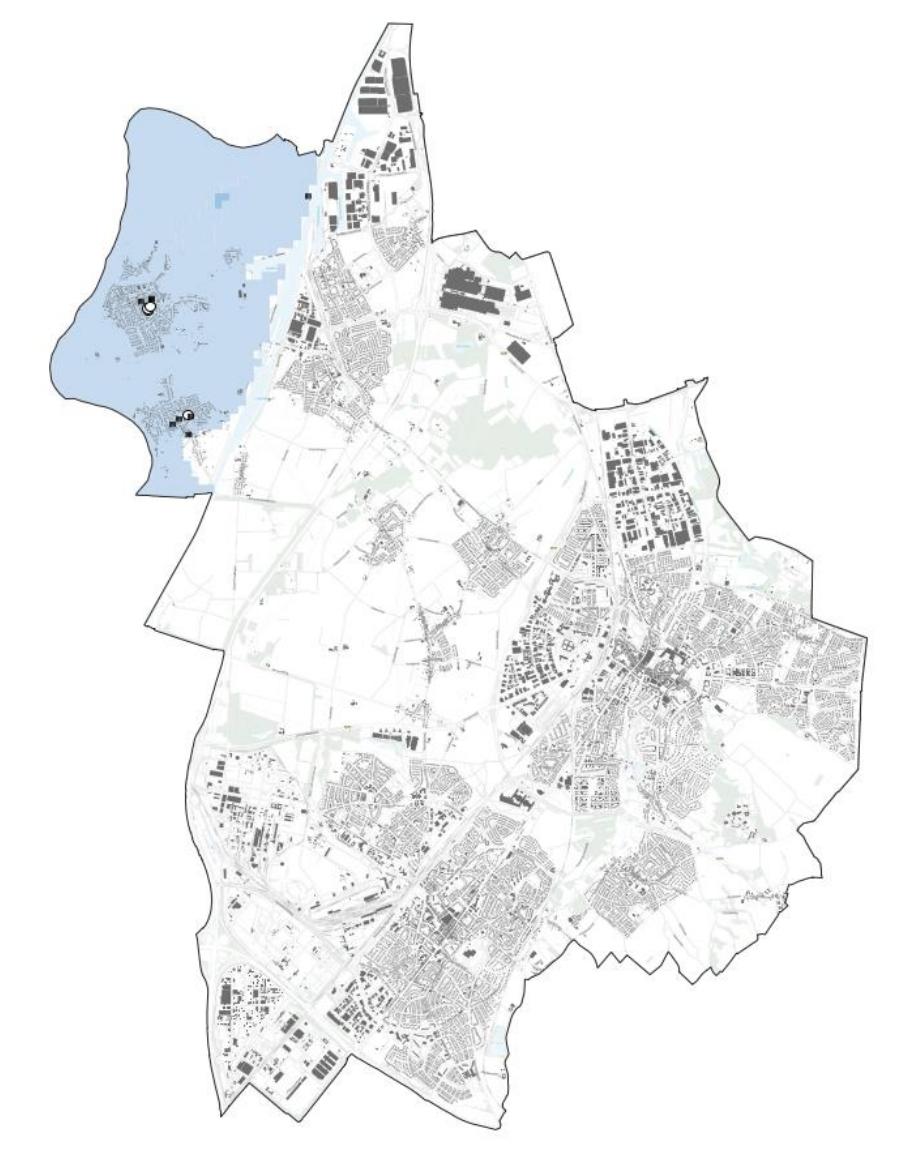
Effect oppervlakkig

Overal kan groenschade optreden. Dat is te zien aan het dorre groen in de droge jaren. Verder zijn er specifieke locaties waar problemen waren.

Overstromingen

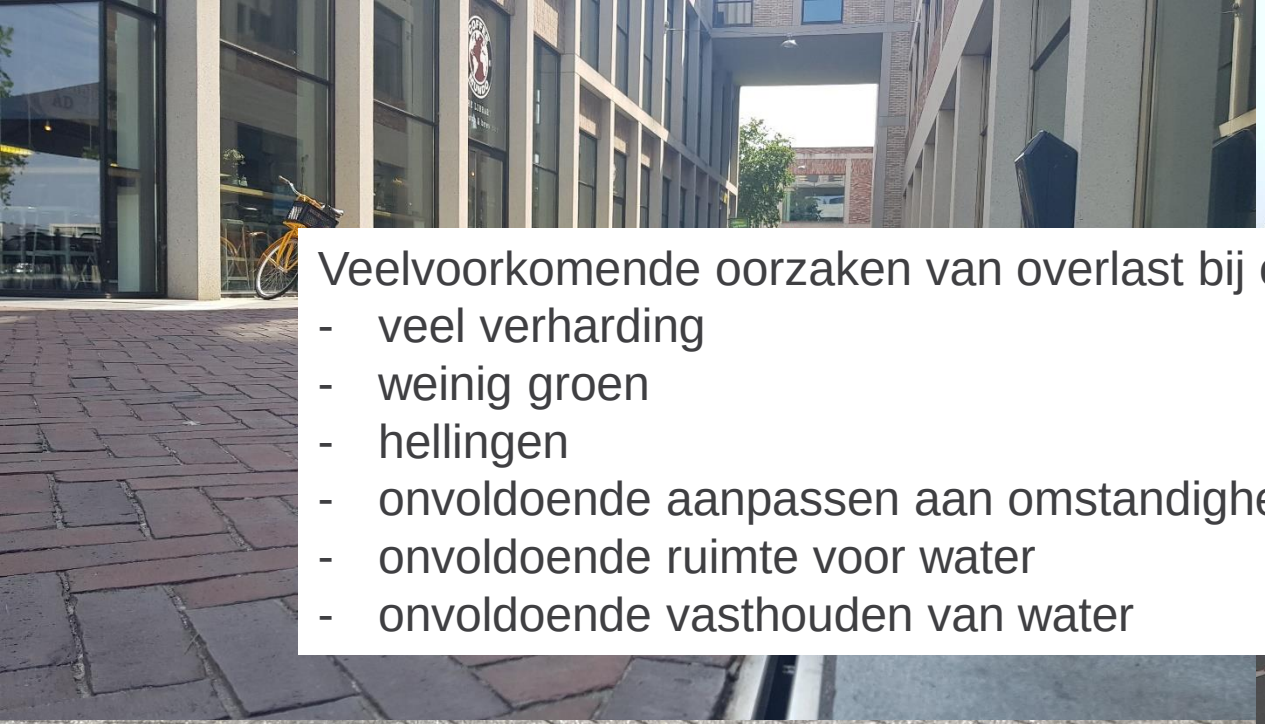
Bij een overstromingsgebeurtenis die 1x per 250 jaar kan voorkomen kan het gebied rondom Obbicht overstromen.

Verder kunnen er lokale – kleinere – overstromingen zijn rondom beken. Dit nemen we mee bij de wateroverlast, want heeft veel te maken met regenbuien.

Veelvoorkomende oorzaken van overlast bij extreem weer:

- veel verharding
- weinig groen
- hellingen
- onvoldoende aanpassen aan omstandigheden
- onvoldoende ruimte voor water
- onvoldoende vasthouden van water

Mogelijke oplossing

Schotten plaatsen bij hevige neerslag (voorbeeld Geleenstraat).

Mogelijke oplossing

Aanpassen aan de omstandigheden.

Mogelijke oplossing
Belangrijke functies, routes en gebouwen beschermen.

Mogelijke oplossing

Grotere riolen aanleggen.

Mogelijke oplossing

Meer groen en minder verharding.
(voorbeeld Henric van Veldekestraat)

Mogelijke oplossing
Lichtere kleuren gebruiken.
(voorbeeld Los Angeles)

Mogelijke oplossing
Groene daken aanleggen.

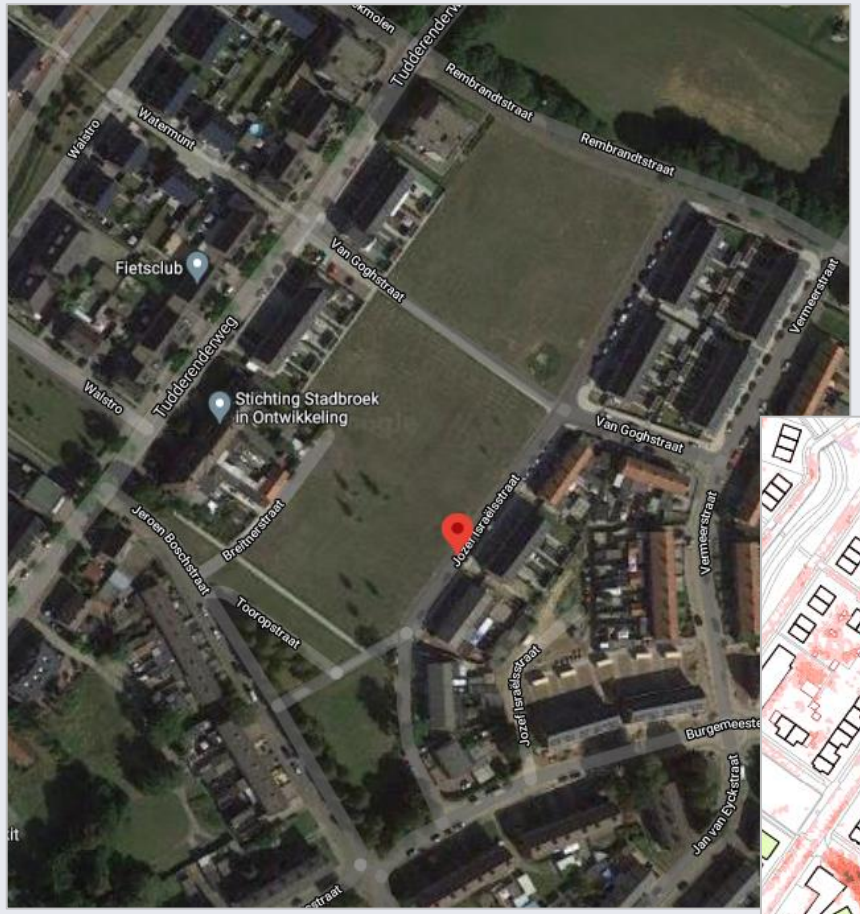

Mogelijke oplossing
Afstroming beperken.

Mogelijke oplossing
Grote buffers aanleggen.

Mogelijke oplossing

Bouwen om voorbereid te zijn op overstromingen (voorbeeld Hamburg).

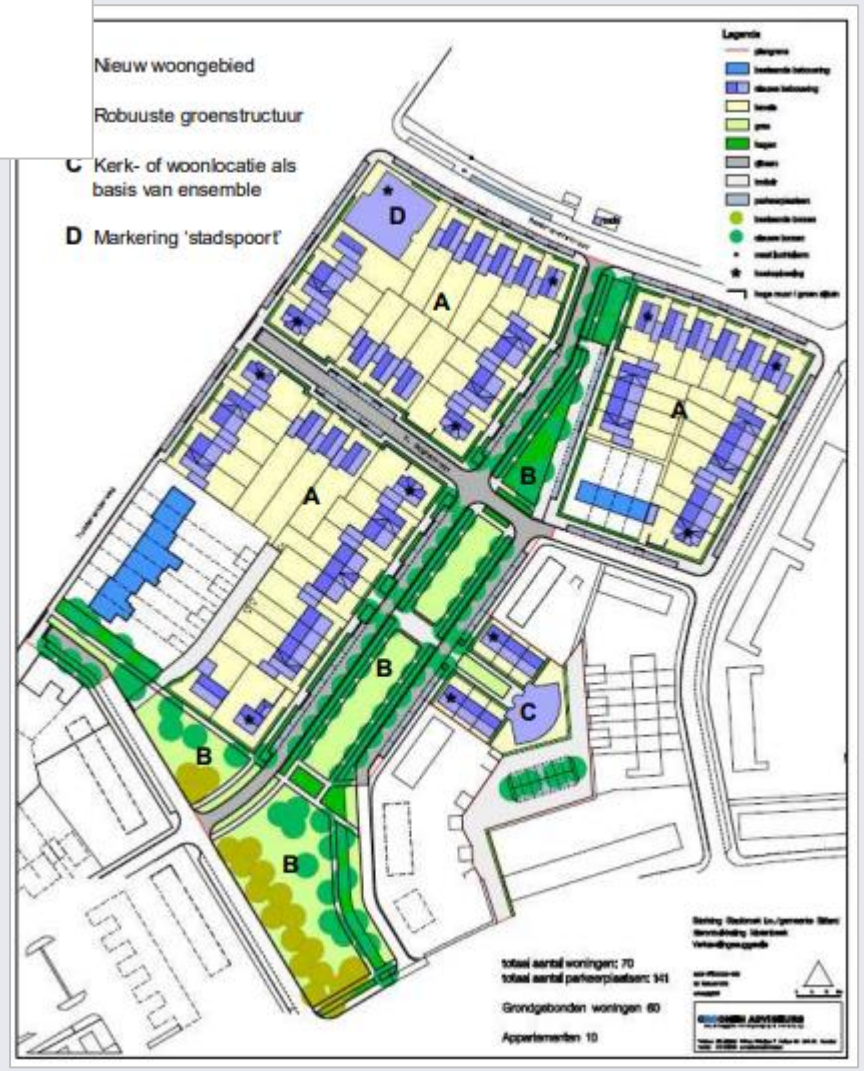
Voorbeeld: ontwikkeling gebied Molenbeek Oost nabij Jozef Israelsstraat

Mogelijke oplossing

Niet bouwen *of* klimaatbestendig bouwen in gebieden met klimaatrisico's *of* gebieden vooraf bestemmen als klimaatbuffer.

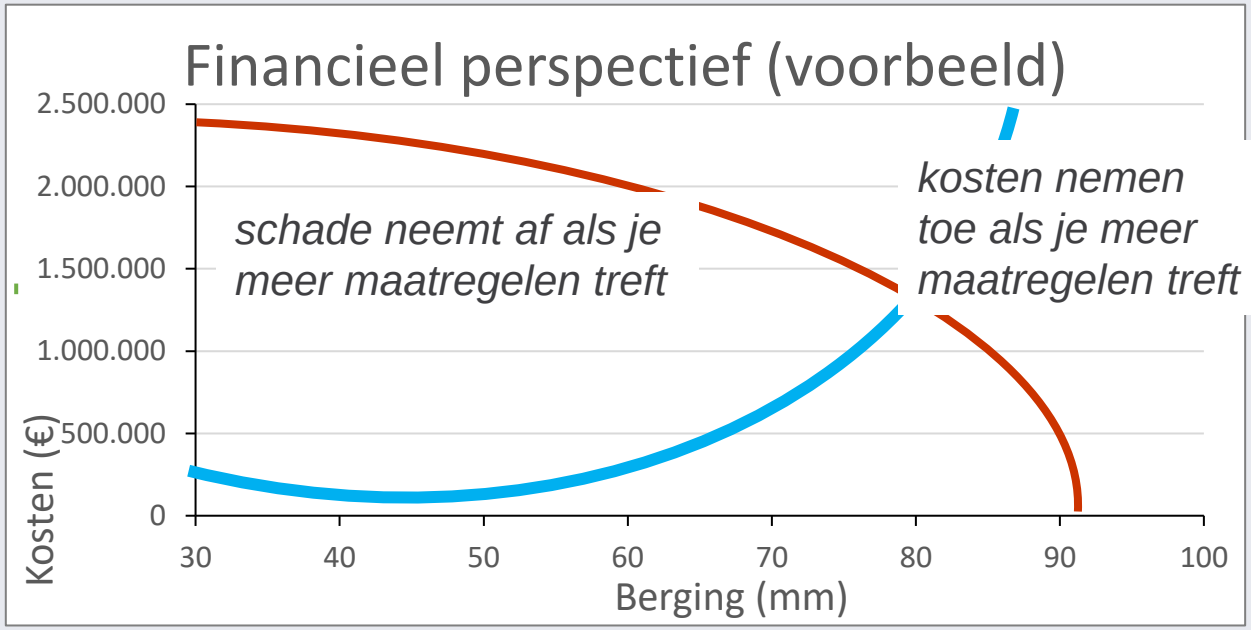
Wateroverlastkaart

Ontwerpbestemmingsplan

Klimaatadaptatie kost geld en levert veel op

Baten van klimaatadaptatie zijn onder andere:

- minder schade bij extreem weer
- minder zieken en slachtoffers bij extreem weer
- vergroening geeft meerwaarde aan omgeving
- vergroening verhoogt woningwaarde
- vergroening levert gezondheidswinst

Kosten van klimaatadaptatie zijn onder andere:

- geld om aan te leggen
- geld om te onderhouden
- overlast bij aanleg en onderhoud

Rol van bewoners en bedrijven
14

SWECO

RALEIGH

Ophalen ideeën en meningen

Doelmatigheid

Tot welk niveau is het doelmatig om maatregelen te treffen?

Beschermingsniveau

Moeten we een bepaald beschermingsniveau voor de hele gemeente aanbieden of lossen we de problemen op bij de locaties waar ze ontstaan?

Openbare ruimte en/of particuliere ruimte

Richten we ons als gemeente alleen op het klimaatbestendig maken van de openbare ruimte? Welke rol hebben wij in het klimaatbestendig krijgen van de particuliere ruimte?

Ophalen ideeën en meningen

Welke maatregelen hebben de voorkeur tegen wateroverlast?

Wateroverlast kan worden tegengegaan door:

- afstroming te verminderen (minder verharding en meer groen),
- meer water vast te houden (buffers, in groen en in straat)
- of water beter te leiden (grotere riolen, beken).
- Een andere optie is dat we het accepteren en ‘normaal’ maken (schotten, opruimen, schadevergoeding).

Wat heeft de voorkeur?

Welke maatregelen hebben de voorkeur tegen hittestress?

Willen we inzetten op afkoeling: vooral vergroenen, schaduwwerking en minder warmteopname (lichtere kleuren)? Of zetten we in op een sociale aanpak van hete periodes (letten op oudere en zwakkere bewoners, minder evenementen, etcetera)?

Welke maatregelen hebben de voorkeur tegen droogte?

Droogtebestrijding kan door te voorkomen dat droogte een probleem wordt, door water toe te voegen en door te accepteren dat droogte soms zichtbaar is. Wat heeft de voorkeur?

Ophalen ideeën en meningen

Bijdrage bewoners

Bewoners kunnen een grote bijdrage leveren aan een goede omgang met water en het klimaatbestendig maken van Sittard-Geleen. Dit kan bijvoorbeeld door:

- het klimaatbestendig inrichten van eigen huis en tuin
- het meewerken aan acties van de gemeente (bijvoorbeeld afkoppelen van hemelwater)
- het accepteren dat ze soms hinder, overlast en schade ondervinden
- het aandeel verharding op eigen terrein verminderen en meer groen aanleggen
- bij nieuwbouw/verbouwing zelf hemelwater verwerken

Wat willen we van bewoners vragen? En wat willen we verplichten? Zijn er nog andere ideeën?

Bijdrage bedrijven

Ook bedrijven kunnen een grote bijdrage leveren. Bij een deel van de bedrijven gaat het om grote percelen die vaak voor een groot deel zijn verhard. Wat willen we van deze bedrijven vragen? En wat willen we verplichten?

Acties vanuit de gemeente

Als gemeente kunnen we veel verschillende acties opzetten om bewoners en bedrijven aan te zetten tot klimaatadaptief handelen. Waar moeten we aandacht aan geven? Zijn er nog andere ideeën? Mogelijkheden zijn onder meer:

- campagnes om uit te leggen hoe je handelt bij extreem weer
- campagnes beginnen om verharding te verwijderen en te vergroenen
- stimuleren dat groene gevels worden aangelegd
- hoveniers en tuinbedrijven een cursus aanbieden over klimaatadaptatie

Afsluiting
Vervolg

Vervolg

Uitwerking beleidsplan

Voorlopige planning: januari-april 2021.

Afstemming met basisrioleringsplan en stresstest

Maatregelen om Sittard-Geleen voor te bereiden op klimaatverandering.

Afronding februari-maart.

Beleidsplan water & klimaatadaptatie Sittard-Geleen

Raadsdiscussie 11-02-2021

